

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „АРГИРА ЖЕЧКОВА” - ГРАД СЛИВЕН

град Сливен, бул. „Стефан Караджа” № 2А
тел: (044)624672, факс:(044) 636314, e-mail: argira_school@abv.bg

Утвърдена със заповед
№ РД 06 – 427/14.09.2018 г.
на директора
на СУ „Аргира Жечкова”

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО
НА УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
на
Средно училище „Аргира Жечкова“
град Сливен
2018/2019 учебна година

Решение на ПС от 14.09.2018 г., протокол № 16

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

СУ "Арги́ра Жечкова" е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни етноси-роми, турци, българи, българо-мохамедани. Общия брой на учениците през 2017-2018 година -**170** ученици. Педагогически персонал - **20** учители, непедagogически - **4** души. Училището разполага с много добра материално – техническа база, квалифицирани кадри доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми. Основен проблем в обучението се явява езиковата бариера, недоброто владение на български език нередовното посещение на учебните занятия по различни причини. Трудната адаптация в училищна среда, слаба мотивация за учене, социални проблеми и др. За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всеки ученик съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване методите похвати, средства на работа, традиционни и иновационни. Обогатяване инструментариума на работа с учениците, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от отпадане от училище.

Отпаднали ученици за изминалата година : 16

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на рефлексията на ученика за ефективна ресоциализация.

При изготвянето на програмата се отчитат:

- 1.Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни.
- 2.Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност.
- 3.Координираните мерки на всички нива.
- 4.Проследяване на напредъка на ниво училище.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1.Превенция на преждевременното напускане на училище чрез:

- 1.1.Анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система;
- 1.2.Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях;
- 1.3.Плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане.

2.Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:

- 2.1. Повишаване ангажираността на учениците
- 2.2.Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- 2.3.Кариерно ориентиране и консултиране

2.4. Стимулиране на дейностите водещи до повишаване на успеха и подобряване на дисциплината

3. Политики за **компенсиране** на ефекта от преждевременното напускане на училище

3.1. Участие на преждеременно напусналите училище в курсове за ограмотяване

3.2. Популяризиране на възможностите за учене в училище, ползване на училищна библиотеката

3.3. Създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати

II. ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Икономически

2. Социални

3. Образователни

4. Етнокултурни

5. Институционални

6. Свързани със здравен статус

7. Влияние на субкултурната среда в затворническата общност

III. Мерки

1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение

отговорници: директор, кл. ръководители

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждеременно напускане на училище

отговорници: кл. ръководители

3. Прилагане на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

отговорници: кл. ръководители; гл. учител

4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците – изготвяне на индивидуална корекционна програма

отговорници: кл. ръководители

5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление

отговорници: общоучилищен съвет

6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на ИСДВР

отговорници: кл. ръководители и ИСДВР

7. Прилагане на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация

отговорници: директор, кл. ръководители

Дейности

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение:

- Своевременно информиране за статута на ученици чрез поддържане на връзка с ИСДВР
- Своевременно попълване на регистъра в информационната система „Админ-RS“ – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система
- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на учениците и представяне в РУО

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище

- Идентифициране на ученици в риск от отпадане (класен ръководител, гл. учител)
- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с ученици в риск, разработване на индивидуална корекционна програма)
- Осигуряване на възможности за индивидуална изява на учениците
- Общочулищен съвет

Дейност 3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

- Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят *индивидуална оценка* за всеки ученик в риск. Резултатите от оценката на ситуацията на учениците под формата на доклад се предават на директора.
срок: (30 октомври)
отговорници: кл. ръководител
- *Създаване на регистър* за ученици в риск
срок: постоянен
отговорници: кл. ръководители
- *Формиране на екипи* според идентифицираните потребности на ученици в риск да отпаднат от училище:
  - за ученици в риск да отпаднат от училище поради *трудности в ученето*
отговорници: кл. ръководители, учители, ИСДВР
  - за ученици в риск да отпаднат от училище поради *поведенчески проблеми*
отговорници: кл. ръководители, ИСДВР

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците

4.1. Планиране на работата с ИСДВР

- ✓ Алтернативи на традиционната родителска среща
- ✓ Разпределението на отговорности и ангажименти

4.2. Превръщането на училището в територия, на която всеки ученик има възможност за изява

- ✓ Създаване на клубни форми на работа по интереси; кръжоци (според желанията на учениците),
- ✓ Организиране на различни конкурси и училищни инициативи
- ✓ Участие в общински и областни състезания
- ✓ Подобряване на системата за провеждане на консултации
- ✓ Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището
- ✓ Оторизиране на индивидуални отговорности

4.3. Превенция на отсъствията от училище и напускане на системата

- ✓ Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, заместник-директор, директор, психолог със застрашените от отпадане ученици
- ✓ Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности
- ✓ Активизиране на Общоучилищния съвет чрез включване на повече ученици в проекти на училището
- ✓ Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището
- ✓ Своевременно информиране на ИСДВР за отсъствията и успеха на учениците
- ✓ Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище
- ✓ Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия
- ✓ Организиране на извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

В СУ "Аргири Жечкова" функционира Общоучилищен съвет, който се основава на принципа на самоуправлението.

Самоуправлението в училище:

- както в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения
- с цел осъществяване на връзка между Общоучилищния съвет и ръководството
- за равноправно участие на ученици и учители при решаването на проблеми
- за спазването на етиката между ученици и учители
- се основава на прозрачност в работата на ученическия съвет.

Обект на дейността на ученическия съвет са:

- учебно-възпитателният процес
- организиране и активизиране на живота на учениците в училище
- познаване и спазване на правата и задълженията на учениците
- опазване на училищното имущество.

Основни задачи са:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения.
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия.
- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение.
- Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез училищния общоучилищен съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Мерки

- ✓ Събиране и сглобяване на материали за Коледа, Св. Валентин и Осми март
- ✓ Оформяне на кът във фойето на училището и изготвяне на коледна украса на училището
- ✓ Коледна дарителска акция
- ✓ Изработване на мартенички
- ✓ Участие в дейности на общоучилищния съвет, клубове, училищна библиотека

Дейност 8. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: класен ръководител, учител, директор

Дейности, разпределени, както следва:

Учител

- В началото на учебния час отразява в дневника на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици.

- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с ученици.

- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

Класен ръководител

- Нанася стриктно броя извинени и неизвинени отсъствия на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.

- При установяване на голям брой неизвинени отсъствия своевременно информира инспектор социална дейност и възпитателна работа за отсъствията и успеха на учениците.

- Ежемесечно отразява общия брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците в книга за контрол.

- Ежемесечно писмено подава справка за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия до директора.

- Изготвя докладна записка до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор

- Извършва системни проверки на дневници, бележници и следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.

- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа.

- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на ИСДВР за развитието на ученика и отсъствията му.

Дейност 9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- ✓ Идентифициране на отпаднали ученици
- ✓ Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании
- ✓ Работа с отпадналите
- ✓ Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.
- ✓ Допълнителни занимания с учениците, за които българският език не е майчин език
- ✓ Организиране на срещи с ученици с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование
- ✓ Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите ученици

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ m	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	кл. ръководители	постоянен
2.	Идентифициране на ученици в риск от отпадане	класен ръководител	постоянен
3.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	учители, класни ръководители	постоянен
4.	Екипна работа на учители по класове	учители	постоянен
5.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители, директор	постоянен (ежемесечно)
6.	Осигуряване на учебници и учебни помагала за: - начален етап, допълнителни учебни пособия - прогимназиален етап, безплатни помагала	директор	постоянен
7.	Срещи и празници на ученици. Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители	постоянен
12.	Своевременно информиране на ИСДВР за отсъствията и успеха на учениците чрез ученическите книжки	класни ръководители	постоянен
8.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	класни ръководители	ежемесечно
9.	Регулярно провеждане на родителски срещи	директор, класни ръководители	по график
10.	Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	директор	по график
11.	Активизиране на общоучилищния съвет чрез включване на повече ученици в проекти на училището	комисия по разработване и реализиране на проекти	постоянен

Настоящата програма е приета на педагогически съвет с решение протокол № 16 от 14.09.2018 г. и е утвърдена от директора на Средно училище „Аргири Жечкова“ със заповед № РД 06 – 427/14.09.2018 г.